

N:o 52.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändrad lydelse af 3 § sjölagen; gifven Stockholms slott den 24 februari 1899.

Under åberopande af bilagda i statsrådet och högsta domstolen förda protokoll vill Kongl. Maj:t härmed, jemlikt § 87 regeringsformen, föreslå Riksdagen att antaga följande

Förslag

till

Lag

om ändrad lydelse af 3 § sjölagen.

Häri genom förordnas, att 3 § sjölagen skall erhålla följande ändrade lydelse:

Har den, för hvars räkning fartyg bygges, för byggnadens verkställande gifvit eller utfäst sig att gifva varfsegaren eller byggmästaren förskott af penningar eller byggnadsämnen, ege han, när afhandling derom upprättats, att densamma inteckna hos magistraten i den stad, der byggnaden verkställles, eller, om byggnadsorten är belägen å landet, i närmaste stad.

Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all Kongl. nåd och ynnest städse välbevågen.

OSCAR.

L. Annerstedt.

Utdrag af protokollet öfver justitiedepartementsärenden, hållet inför Hans Kongl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott fredagen den 27 januari 1899

i närvaro af:

Hans excellens herr statsministern **BOSTRÖM**,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve **DOUGLAS**,
Statsråden: herr friherre **ÅKERHIELM**,
                  WIKBLAD,
                  friherre **RAPPE**,
                  ANNESTEDT,
                  VON KRUSENSTJERNA,
                  CLAËSON,
                  DYRSSEN.

Chefen för justitiedepartementet statsrådet **Annerstedt** anförde i underdånighet:

»I underdånig skrifvelse den 29 november 1898 har marinförvaltningen hemställt, att Kongl. Maj:t täcktes gå i författning om ändring af 3 § sjölagen i sådan rigtning, att, derest den, för hvars räkning fartyg bygges, utfäst sig att för byggnadens verkställande lemna varfsegaren eller byggmästaren förskott af penningar eller byggnadsämnen, han måtte ega, när afhandling derom upprättats, att densamma hos vederbörande magistrat inteckna till säkerhet för de förskott, hvilka

varfsegaren eller byggmästaren på grund af afhandlingen uppburit eller kunde komma att uppbära.

Nuvarande lydelsen af nämnda lagrum — enligt hvilken den, för hvars räkning fartyg bygges, eger erhålla inteckning, då han gifvit varfsegaren eller byggmästaren förskott af ifrågavarande slag — hade föranlett olika tolkningar. Medan vissa magistrater funnit sig oförhindrade att meddela inteckning jemväl för sådana i upprättad afhandling betingade förskott, hvilka vid tiden för inteckningsfrågans pröfning ännu icke förfallit till betalning eller blifvit erlagda, hade en motsatt mening omfattats af flertalet inom en magistrat, äfvensom, då dennas beslut öfverklagats, af hofrätten och af högsta domstolens fleste ledamöter. Den af öfverrätterna gillade tillämpningen af ifrågavarande föreskrift vore emellertid egnad att medföra väsentliga olägenheter vid större fartygsbyggnader, och särskildt vid leveranser af krigsfartyg, vid hvilka leveranser vanligen ett betydande antal förskott lemnades leverantören; såsom exempel på sistnämnda förhållande kunde nämnas, att enligt kontrakten om leverans af vissa delar af pansarbåtarna Thor och Niord hvardera leverantören vore berättigad att uppbära ej mindre än tjugusju särskilda förskott. Bland de afsedda olägenheterna af nämnda lagtillämpning påpekades hufvudsakligen, dels i allmänhet att intecknings sökande för hvarje gång förskott lemnats innebure onyttig omgång för båda parterna, medan icke någonderas rätt skulle förnärmas, om kontraktet finge intecknas en gång för alla till säkerhet för samtliga de förskott, som enligt kontraktet kunde komma i fråga, dels särskildt att för hvarje gång inteckning söktes originalkontraktet jemte leverantörens erkännande om uppburet förskott måste till magistraten utlemnas.

Genom hvad sålunda anförts synes mig vara på tillfyllestgörande sätt ådagalagdt, att en lagändring i det af marinförvaltningen angifna syfte är af praktiska skäl önskvärd. Densamma är också uppenbarligen af sådan beskaffenhet, att icke några berättigade intressen kunna derigenom kränkas. För leverantörens öfrige borgenärer måste det nemligen vara utan betydelse, om det förskott, hvarför beställaren på grund af inteckningen åtnjuter förmånsrätt, blifvit lemnadt före eller efter inteckningens beviljande. Att beställaren endast för verkliga erlagda förskott kan räkna sig förmånsrätten till godo, följer af allmänna konkursrättsliga grundsatser och är i 17 kap. 5 § handelsbalken tydligt uttaladt.»

Sedan departementschefen härefter uppläst förslag till lag om ändrad lydelse af 3 § sjölagen, så affattadt som bilaga litt. C vid

detta protokoll utvisar, hemstälde han i underdånighet, att högsta domstolens utlåtande öfver detta förslag måtte, för det ändamål § 87 regeringsformen omförmäler, genom note ur protokollet inhemtas.

Till denna af statsrådets öfrige ledamöter biträdde hemställen täcktes Hans Kongl. Höghet Kronprinsen-Regenten i nåder lemna bifall.

Ex protocollo
Aug. von Hartmansdorff.

Bilaga litt. C.

Förslag
till
Lag
om ändrad lydelse af 3 § sjölagen.

Häri genom förordnas, att 3 § sjölagen skall erhålla följande ändrade lydelse:

Har den, för hvars räkning fartyg bygges, för byggnadens verkställande gifvit eller utfäst sig att gifva varfsegaren eller byggmästaren förskott af penningar eller byggnadsämnen, ege han, när afhandling derom upprättats, att densamma inteckna hos magistraten i den stad, der byggnaden verkställles, eller, om byggnadsorten är belägen å landet, i närmaste stad.

Utdrag af protokollet öfver lagärenden, hållet uti Kongl. Maj:ts högsta domstol tisdagen den 14 februari 1899.

Andra rummet.

Närvarande:

Justitieråden *Herslow,*
Skarin,
Norberg,
Billing,
Ramstedt,
Westring,
Grefberg.

T. f. byråchefen för lagärenden revisionssekreteraren Hammar-skjöld föredrog i underdånighet:

Utdrag af protokollet öfver justitiedepartementsärenden, hållet in-för Hans Kongl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet den 27 nästlidne januari, hvarmedelst, för det ändamål § 87 regeringsformen omförmälde, förordnats att Högsta Domstolens yttrande skulle inhemtas öfver utarbetadt förslag till lag om ändrad lydelse af 3 § sjölagen; varande förslaget under bilagan A fogadt vid detta protokoll.

Högsta Domstolen lemnade förslaget utan anmärkning.

Ex protocollo:

Erik Ölander.

---

*Utdrag af protokollet öfver justitiedepartementsärenden, hållet in-
för Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms
slott fredagen den 24 februari 1899*

i närvaro af:

Hans excellens herr statsministern **BOSTRÖM**,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena greve **DOUGLAS**,
Statsråden: herr friherre **ÅKERHJELM**,
WIKBLAD,
friherre **RAPPE**,
ANNESTEDT,
VON KRUSENSTJERNA,
greve **WACHTMEISTER**,
CLAËSON,
DYRSSEN,
Justitieråden: **HUSS**,
LINDBÄCK.

Chefen för justitiedepartementet statsrådet Annerstedt anmälde i underdånighet:

Högsta domstolens genom note ur protokollet öfver justitiedepartementsärenden för den 27 nästlidne januari inhemtade utlåtande öfver det vid nämnda protokoll fogade förslag till lag om ändrad lydelse af 3 § sjölagen; och hemställde föredraganden i underdånighet, att förslaget, som af högsta domstolen lemnats utan anmärkning, måtte, jemlikt § 87 regeringsformen, för Riksdagen till antagande framläggas.

Till denna af statsrådets öfrige ledamöter biträdda hemställan täcktes Hans Maj:t Konungen i nåder lemna bifall; och skulle till följd häraf nådig proposition till Riksdagen aflåtas, af den lydelse bilagan litt. C vid detta protokoll utvisar.

Ex protocollo
Aug. von Hartmansdorff.